



UNITED NATIONS HUMAN RIGHTS COUNCIL

የተባበሩት መንግስታት ባለሙያዎች በኢትዮጵያ ለተጎጂዎች አለም አቀፍ ምርመራ እና ድጋፍ እንዲቀጥል ጠየቁ።

ጥቅምት 15, 2016

ኒው ዮርክ (ጥቅምት 15, 2016): ዓለም አቀፍ ማህበረሰብ በኢትዮጵያ ያለውን የሰብአዊ መብት አያያዝ ቀጣይነት ያለው ክፍል ማረጋገጥ እና ከግጭት የተረፉ ሰዎችን ድጋፍ ማሳደግ እንዳለበት የአለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ኤክስፐርቶች ኮሚሽን ዛሬ ባካሄደው 78ኛ ጉባኤ የመጨረሻ ሪፖርቱን ካቀረበ በኋላ አስታወቀ። የተባበሩት መንግስታት ጠቅላላ ጉባኤ።

ኮሚሽኑ ባለፈው ረቡዕ በኒውዮርክ ንግግር ሲያደርጉ በኢትዮጵያ ውስጥ የተንሰራፋውን ግፍ አጉልተው ገልጸው፣ አንዳንዶቹ በህዳር 2015 የጦርነት ማቆም ስምምነት ቢፈረምም አሁንም እንደሚቀጥሉ እና በኢትዮጵያ መንግስታት የሽግር የፍጥ ፖሊሲ ውስጥ ያሉ ከባድ ጉድለቶች አሉ። ወደፊትም በሀገሪቱ ሊደርስ የሚችለውን ግፍ አስጠንቅቋል።

“በቅርብ ዓመታት በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ እጅግ በጣም ጨለማ የሆኑ ምዕራፎች አሉ። የኮሚሽኑ ሊቀመንበር መሀመድ ቻንዴ ኡስማን እንዳሉት በሁሉም የግጭቱ አካላት የተፈጸመውን ግፍ መጠን እና ክብደት መገመት አንችልም። ዕድል ለማድረግ የጦር ወንጀሎች እና በሰው ልጆች ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎችን የሚያሳይ ማስረጃ አግኝተናል ዕቅድ ለማራይ ክልል በሰው ልጆች ላይ የሚፈጸሙ ወንጀሎች እና የዘር ማጥፋት ድርጊቶች ተፈጽመዋል ወይ የሚለውን ለማጣራት ተጨማሪ ምርመራ እንደሚያስፈልግ እናምናለን።

የኮሚሽኑ ስልጣን በዚህ ወር መጀመሪያ ላይ በተመድ የሰብአዊ መብቶች ምክር ቤት 54ኛ ስብሰባ ላይ አልታደሰም።

የኮሚሽኑን ሥራ ለማቆም የተወሰነው በሀገሪቱ በሰላማዊ ሰዎች ላይ ከፍተኛ እንግልት እየተፈጸመ ባለበት ወቅት ነው። ከቅርብ ጊዜ ሪፖርቶቻችን እንደሚያሳዩው ኮሚሽኑ ስቴፈን ራትነር። “የእኛ ዘገባዎች በኢትዮጵያ ውስጥ የተፈጸሙትን ከባድ ወንጀሎች በዝርዝር ከማስቀመጥ ባለፈ ቀጣይና አሳሳቢ የሆኑ የሰብአዊ መብት ስጋቶችን ያጎላሉ እናም ወደፊት ሊደርስ የሚችለውን የጭካኔ አደጋ ያስጠነቅቃሉ።

ኮሚሽኖቹ በኢትዮጵያ መንግስት “ትንሽ ተገዢነት” ስትራቴጂ ላይ ያላቸውን ስጋት ደግመው ገልጸዋል። የሀገር ውስጥ ሂደቶችን እና ሂደቶችን በመዘርጋት ተጠያቂነትን ለማረጋገጥ ነው። በተግባር ግን የአለም አቀፍ ትኩረትን ለማፈን እና አለማቀፋዊ እይታን ለማግደድ ይጠቅማሉ።

ለስሙ የሚሰራ መስሎ መታየቱ ዓለም አቀፍ ምርመራዎችን ለመዝጋት እንደ ስትራቴጂ መጠቀሙ በጣም አሳሳቢ ነው። እና ብዙ ጊዜ የተጎጂዎችን የእውነት፣ የፍጥ፣ የካሳ ክፍያ እና ያለመድገም ዋስትናዎች መብትን

ይገዳል። እንዲሁም ለአለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ስርዓት ስጋት ይፈጥራል እናም ሁሉም አባል ሀገራት ስለወደፊት አጠቃቀሙ እንዲጠነቀቁ እናሳስባለን” ብለዋል ራትነር።

ባለሙያዎቹ የኮሚሽኑ የስልጣን ቆይታ መታገድ በርካታ በኢትዮጵያ ግጭት ተገጂዎች ድምፃቸውን ለማሰማት እና ቅሬታቸውን ለመቅረፍ መሄጃ እንደሌላቸው ተሰምቷቸዋል ብለዋል።

ኮሚሽነር ራዲካ ኩማራስዋሚ ዕብደኃሙድ የተፈጸመው አሰቃቂ ድርጊት ማህበረሰቦችን አውድሟል እናም የህብረተሰቡን ማህበራዊ ግንኙነት አበላሽቷል ብለዋል። “ተገጂዎች፣ ጨቋኞች እና ቤተሰቦቻቸው ለዓመታት ካልሆነ ለአስርተ አመታት መዘዝ ይደርስባቸዋል። ይህ በተለይ በአስገዳጅ መድፈር እና በሌሎች የፆታዊ ጥቃት ስለባዎች ላይ በጣም አሰቃቂ የጥቃት፣ የጭካኔ እና ኢሰብአዊ ድርጊቶች ተፈጽሞባቸዋል።

ከወራት በኋላም ቢሆን ብዙዎች አሁንም በቂ የህክምና፣ የስነ፡ልቦና እና ሌሎች ድጋፎችን አለማግኘታቸው ህሊና ቢስ ነው ይላል ኩማራስዋሚ። “ከቅርብ ሳምንታት ወዲህ የኮሚሽኑን ስልጣን ለማቋረጥ መወሰኑን በመስማታቸው የተደናገጡ ተገጂዎች ጥሪ ቀርቦ ነበር። ብዙዎች በአለም አቀፍ ማህበረሰብ እንደተከዱ ይሰማቸዋል። ወደፊትም እየገሰገሱ ሲሄዱ የኢትዮጵያ መንግሥትም ሆነ የዓለም አቀፍ ማህበረሰብ ተጨቋኞችን ለፍጥ፣ ለእውነት፣ ለእርቅና ለአገሪቱ የፈውስ ጥረት እምብርት ለማድረግ ቁርጠኛ መሆናቸው አስፈላጊ ነው።

ባለሙያዎቹ የተጠያቂነት አስፈላጊነትን በማሳሰብ የዓለም አቀፍ ማህበረሰብ አባላት እንደ ግለሰብም ሆነ እንደ መልቲላተራል ተቋማት አባላት በኢትዮጵያ ለተፈጸመው ግፍና በይዘት ተጠያቂ የሆኑትን ሁሉ የዓለም አቀፍ የፍጥ ፍርድ ቤት በማመልከት ጭምር ተጠያቂ እንዲሆኑ አበረታተዋል።

ኮሚሽኑ በኢትዮጵያ ያለውን ሁኔታ በተለይም ወደፊት ሊደርስ የሚችለውን ግፍ በማሰብ ቀጣይነት ያለው ምርመራ እንዲደረግ ጠይቋል።

“አለም አቀፍ ማህበረሰብ በተለይም ሁሉም የተባበሩት መንግስታት ድርጅት ከሰብአዊ መብት እና ግጭት መከላከል ጋር የሚሰሩ አካላት እንዲሁም አባል ሀገራት በኢትዮጵያ ያለው ሁኔታ ከአለም አቀፍ አጀንዳ ውጪ እንዳይሆን እናሳስባለን። ይልቁንም ቀጣይነት ያለው ጠንካራ ክፍል፣ ሪፖርት ማቅረብ፣ ግምገማ እና በአገሪቱ የሰብአዊ መብት ተሟጋቾችን ማረጋገጥ አለባቸው ብለዋል ኡስማን። ዕብደኃሙድ ውስጥ በሚሊዮን የሚቆጠሩ የግጭት ሰለባዎች የበለጠ ይገባቸዋል እንጂ ያነሰ አይደለም።

የኮሚሽኑ ሪፖርት የመጨረሻ ዝርዝሮች እዚህ ጋር [here](#) ልታገኙት ትችላላችሁ።

ዳራ፡ የተባበሩት መንግስታት የሰብአዊ መብቶች ምክር ቤት የኢትዮጵያ የሰብአዊ መብት ኤክስፐርቶች ኮሚሽን በሰብአዊ መብቶች ምክር ቤት እ.ኤ.አ ታህሣሥ 17 ቀን 2021 ዓ.ም **በውሳኔ ቁጥር ጾ 33/1** ላይ በዓለም አቀፍ የሰብአዊ መብት ህግ ጥሰት እና በመጣስ ክስቶች እና በአለም አቀፍ የሰብአዊ መብቶች ጥሰቶች ላይ ህግ እና አለም አቀፍ የስደተኞች ህግ እና ሊፈጠር የሚችለውን ወሲባዊ ገጽታ ጨምሮ በኢትዮጵያ ከጥቅምት 24, 2013 ቀን ጀምሮ በሁሉም የግጭት አካላት ሲተገበር የቆየው ኮሚሽኑ እነዚህን የመሰሉ ጥሰቶች ላይ ጥልቅ ምርመራ እንዲያደርግ ተልእኮ ተሰጥቶታል።

